

Jednou mě pozval ředitel střední školy... Měl jsem se setkat se čtyřiceti studenty, které považovali za „sociálně a emocionálně nepřizpůsobivé“. Rozčílilo mě, jak takové škatulkování funguje jako automaticky se naplňující předpověď.

Kdy byste byli studentem, kterého takto zaškatulkovali, cožpak byste si ve škole nedovolili trochu zábavy tím, že byste ignorovali cokoli, co by po vás učitelé chtěli? Když lidi škatulkujeme, přispíváme k tomu, že se chovají přesně tak, jak se nám nelíbí. A my to pak považujeme za potvrzení našich domněnek. Jelikož studenti věděli, že byli zaškatulkováni jako „sociálně a emocionálně nepřizpůsobiví“, nepřekvapili mě.

Když jsem vešel, většina z nich se vykláněla z okna a sprostě hulákala na své kamarády dole na dvoře. Začal jsem tím, že jsem je požádal: „Chtěl bych, abyste se všichni vrátili na svá místa a sedli si, abych vám mohl říct, kdo jsem a co bych chtěl, abychom dnes dělali.“ Zhruba polovina studentů se vrátila. Protože jsem si nebyl jistý, že mě všichni slyšeli, požádal jsem je znovu. To už si sedli všichni kromě dvou mladíků, kteří zůstali vyklonění z okna. Byli to, bohužel pro mě, dva nejmohutnější studenti ze třídy.

„Promiňte, pánové,“ oslovil jsem je, „mohl by mi jeden z vás zopakovat, co jste slyšeli, že vám říkám?“, Jeden z nich se na mě otočil a odsekl: „No jo, říkal jste, že si musíme jít sednout.“ Pomyslel jsem si: „Á já, on moji prosbu považoval za rozkaz.“ Rekl jsem nahlas: „Pane, (naučil jsem se lidem s takovými bicepsy vždycky říkat „pane“, zvláště když se na jednom z těch bicepsů vyjímá tetování) „řekl byste mi, jak bych vám mohl dát najevo, co chci, tak aby to nevypadalo, že vám poručím?“ „Eh?“ Protože byl zvyklý očekávat od autorit rozkazy, můj odlišný přístup mu byl úplně cizí. „Jak vám můžu dát vědět, co od vás chci, aby to zároveň neznělo, že mi nezáleží na tom, co byste chtěl vy?“ zeptal jsem se znovu. Na chvíli se zarazil a pak zabručel: „Nevím“.

„To, co se teď mezi námi odehrává, je dobrým příkladem toho, o čem jsem dnes chtěl mluvit. Věřím, že je pro lidi mnohem lepší, když dovedou říct, co by chtěli, a přitom nikomu neporoučet. Když vám říkám, co bych od vás chtěl, neříkám, že to musíte udělat, protože v opačném případě se vám budu snažit znepríjemnit život. Nevím, jak vám to mám říct, abyste tomu věřili.“

K mé úlevě to vypadalo, že to mladík pochopil. Spolu se svým kamarádem se přiloudali a přidali se k nám. V situacích, jako byla tato, může chvíli trvat, než si lidé uvědomí, jakým způsobem je žádáme.

ROSENBERG, Marshall B. *Nenásilná komunikace*. Vydání čtvrté. Praha: Portál, 2016. ISBN 978-80-262-1079-5.